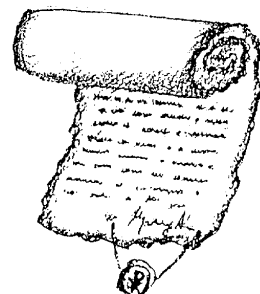

Hírlevél

A NAGYTÉTÉNYI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
BELSŐ LAPJA

2000.04.16. Virágvasárnap

VIII. évfolyam 1. szám

A Húsvét ünneplésének története

A keresztény közösségek kezdetben a húsvétot nem évenként megismétlődő emléknapként ünnepelték, hiszen Krisztus szenvedésének, halálának és feltámadásának titkáról minden vasárnap megemlékeztek. Történelmileg aránylag könnyű behatárolni, mikor is vált a húsvét önálló ünneppé. A II. század közepén az egyházban vita támadt amiatt, hogy a kis-ázsiai keresztények Krisztus feltámadását az ószövetségi pászka napján ünnepelték, tehát nem az „Úr napján”, hanem niszán hónap 14-én, függetlenül attól, melyik napra esett ez az ünnep. A római és néhány más helyi egyház is felemelte szavát ez ellen a helytelen gyakorlat ellen.

A Níceai zsinat 325-ben úgy határozott, hogy a húsvétot az első tavaszi holdtölte utáni vasárnapon kell megünnepelni. A kis-ázsiai keresztények azonban nem akarták elfogadni a zsinat határozatát, és kiszakadtak az egyház egységéből.

A nyugati és a keleti egyház kezdetben mindig ugyanazon a napon ünnepelte Urunk megváltó művének misztériumát, mindaddig, amíg XIII. Gergely pápa 1582-ben be nem vezette az ún. Gergely-naptárt. A keleti ortodox egyházak azonban továbbra is megtartották a régi, ún. Julianus-naptár szerinti igazodást. A húsvét ünneplésének időpontja azóta az évtől függően többé-kevésbé eltér egymástól.

A keresztények legnagyobb ünnepe úgy alakulhatott ki tehát, hogy bár a titkot minden vasárnap megünnepelték, az idők során egy meghatározott vasárnap fokozott hangsúlyt kapott. A halál felett győzelmet aratott Jézus Krisztus az eucharisztikus áldozatban minden vasárnap eljön övéi közé, hogy velük együtt elköltse az ünnepi lakomát, mely előjele és előíze annak a nagy szeretetlakomának, amelyre majd az idők végén összegyűjti övéit a világ négy tájáról. A szentmise tehát nem csupán Krisztus feltámadását helyezi előtérbe, hanem a megváltás, az átmenet egész eseménysorát, kezdve a szenvedéstől, a kereszthalálon át a feltámadásig. Csak később, a IV. században tagolódtott a húsvéti titok külön egységekre: előbb a nagypéntek, idővel pedig a nagycsütörtök üzenetét is kidomborítva külön szertartások keretében.

A tartalomból

<i>Péntek esték</i>	2
<i>Bethlehemi csillag</i>	2
<i>Olvassunk verset!</i>	3
<i>Katekumenátus</i>	3
<i>Örömhír</i>	3
<i>Tétényi kis statisztika</i>	3
<i>Piroska és Farkas</i>	4
<i>Naptár</i>	4

Jubileumi év: 2000

Évszázados hagyomány, hogy Krisztus születésének kerek évfordulóit Egyházunk ünnepélyes szentév keretében ünnepli meg.

Az első szentévet VIII. Bonifác pápa tartotta 1300-ban. Most elérkeztünk Krisztus születésének kétezredik évfordulójához. A Szentatya Jubileumi évet hirdetett meg, amely 1999. december 25.-én kezdődik és 2001. január 6.-án fejeződik be. A pápa különös hangsúlyt adott ennek az évfordulónak.

A kétezredik év jubileumának Szent Kapuját legalább szimbolikusan sokkal szélesebbre kell tárni, mint a korábbiakét, mert a küszöbére jutott emberiségnek nemcsak egy évszázad, hanem egy évezred van a háta mögött.

Krisztus születésének kétezredik évfordulója (eltekintve most a pontos kronológiai számításoktól) rendkívül nagy jubileumot jelent nem csupán a keresztényeknek, hanem közvetve az egész emberiségnek, tekintettel arra a szerepre, amit a kereszténység játszott az elmúlt kétezer esztendőben.

A Szentírás szavaival tekintünk a világ egyetlen Üdvözítőjére, akinek személye nemcsak az elmúlt két évezredben volt meghatározó, hanem ugyanez a hatása megmarad a jövőben is. Korunkban, amikor személyek, áramlatok, divatok egymást váltják fel, az Egyház a jubileumi szentévet hirdeti, kiemeli, megéli, hogy Jézus Krisztus mindezek felett van. Ő a történelem ura, Ő mindegyikünk életének végső irányítója.

A Jubileumi év másik sajátossága, hogy ugyanekkor emlékezünk meg Szent István megkoronázásának ezredik évfordulójáról. A pápától kapott korona a magyar államiság elismerése volt. A koronázással a keresztény értékek és eszmények lettek az irányadóak az állami és a társadalmi életben. Ezer év története mutatja ezeknek az értékeknek ország-fenntartó erejét.

Magyar múltunk jelképe a pápától kapott korona, amelyet mi „szent koronának” nevezünk és legnagyobb nemzeti ereklyéink közé sorolunk. Jelképezi történelmi hagyományainkat, nemzeti értékeinket és önazonosságunkat, mindazt a lelki, szellemi és keresztényi erőt, amely fenntartotta nemzetünket. A tapasztalat mutatja, hogy csakis a magyar múlt értékes örökségével lehet a jelenben értékes magyar jövőt építeni.

A nagy jubileumot bejelentő bullában a pápa a szentév lelkiességének több vonását emelte ki: a zarándoklás, a szent kapu, a búcsú elnyerése, az emlékezet megtisztítása, a szeretet, a vértanúk emlékezete.

A szentévekkel kapcsolatosan talán a legismertebb vonás a búcsúk elnyerése. Tartalmilag a búcsú a már megbocsátott bűnökért járó időleges büntetés elengedése Isten részéről.

A teljes búcsú feltételei a következők:

- Bűnbánat szentségében való részesedés legalább két héttel előtte vagy utána
- Szentáldozás
- Ima a pápa szándékára, legalább egy Miatyánk, Üdvözlégy és Hiszekegy
- Valamelyik kijelölt templom meglátogatása (Egyházmegyénkben az esztergomi bazilika, a budapesti Szent István bazilika, a budapesti Örökimádás templom és a máriaremetei kegytemplom.)

Külön ki kell emelni a mostani jubileumi év búcsúelnyerésének sajátos formáját: rászoruló vagy bajban lévő ember meglátogatása, mellyel a hívő „mintegy zarándoklatot végez Krisztus felé, aki bennünk jelen van”.

/ Kiemelések az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye útmutatójából /

Péntek esték

Elmúlt év december és most január egy-egy péntek estéjén, a plébánián Munkácsy Dorottya matematika-latin szakos tanárnő videóval illusztrált előadást tartott latin szakdolgozatáról. A téma a napkeleti bölcseket a kis Jézushoz vezető betlehemi csillag volt. A jelentős mennyiségű szakirodalmat, történelmi és csillagászati adatokat feldolgozó és azokat saját kutatással kiegészítő szakdolgozatról a Hírlevél számára is készített Dóri egy mini összefoglalót. Ezt olvashatjuk a következő cikkben.

A kárpát-medencei keresztény kisközösségeket összefogó HÁLÓ 1999 nyarán az erdélyi Homoródfürdőn tartotta nagytáborát. A neves előadók és a régióból összegyűlt mintegy hétszáz hallgató részvételével lezajlott többnapos együttlétre Szeibert András, az egyik fő szervező emlékezett vissza január 14-én élvezetes előadás keretében. Homoródfürdőn a Duna TV is megjelent, a táborról készült filmjüket András videón lejátszotta és meg-megállítva kiegészítette. A beszámolót színesítette, hogy az esemény több résztvevője is felidézte a szép napok élményeit. Egyikük, Szeibert Andi jó példával és szép hangjával előljárva meg is énekelte a péntek esti előadás hallgatóit.

Azvidám hangulatú este óta már több élménnyel gazdagító, tartalmas előadást hallhattunk, s reméljük, ezeknek a sora még nem ér véget...

A betlehemi csillag

A mai, Dionysius Exiguus római apát által meghatározott időszámítási rendszert már jó ideje hivatalosan is tévesnek tartják, mivel Krisztus születése számos történelmi adat alapján Kr.e. 8 és 4 közé tehető (Heródes legfeljebb Kr.e. 4-ig élt, Augustus népszámlálási rendeletet Kr.e. 8-ban adott ki, Quirinius is Kr.e. 8-ig volt Szíria helytartója, stb.).

A csillagászat számításai is alátámasztják ezt: a betlehemi csillagot már Kepler a Jupiter és a Szaturnusz bolygó 854 évente bekövetkező háromszoros együttállásával azonosította. A Jupiter a mezopotámiai asztrológiában a királycsillag, a Szaturnusz pedig a zsidók csillaga (lásd: Saturday – szombat). Mivel a Halak csillagképében történt ez az együttállás Kr.e. 7-ben és a hal születésszimbólum, Marduk (=Jupiter) isten papjai Babilonban csak egyféleképpen értelmezheték a jelenséget: megszületett a zsidók királya. Heródesnek is ezt a kérdést tették fel: Hol van a

zsidók újszülött királya? (Mt.2.1.), sőt Jézus keresztfáján az elítélés indokaként ez állt: Názáreti Jézus, a Zsidók Királya. Szent Ágoston Jézus születésével kapcsolatban hosszasan taglalja, hogy Jézus nem azonos sem Jupiter, sem Szaturnusz istennel – alátámasztva a kapcsolatot Jézus születése és eme bolygók között.

Jézus alázatát hirdető, feltűnést kerülő személyiségével jobban összhangba hozható a bolygóegyüttállás, mint bármely más látványosabb égi jelenség (például üstökös). A kereszténység (szimbóluma a hal) korszakának és a Halak 2100 éves világekorszakának kezdetét épp egy halak csillagképbeli együttállás jelölhette ki. Bár még ma is több feltételezés él a betlehemi csillag jelenségének megmagyarázására, legvalószínűbbnek a fentiekben vázolt Jupiter-Szaturnusz együttállás látszik.

M.D.

Olvassunk verset, mert érdekes!

„Nyugodtan elmondhatjuk magunkról, hogy a költészet elkényeztetett nemzete vagyunk. Ha vigasznak vajmi kevés is ez történelmünk végelszámolásában, mégis a legszebb kárpótlás, amellyel egy nép igazolhatja önmagát. Nemcsak nagy költőink, Balassi, Csokonai, Vörösmarty, Petőfi, Ady, József Attila és mások kényeztettek el bennünket – mértéket adva minden emberi szenvedélyhez és igazsághoz - , hanem a kisebbek is, akiknek csak vékony madártorok vagy csöndes fuvolahang adatott.

Ez utóbbiak közé tartozik Dsida Jenő is, ...”

Csoóri Sándor

Katekumenátus

A húsvéti szertartásban a keresztség szentsége kiosztásának is ősi hagyománya van. Az új keresztyének ezen az éjszakán vettek részt először Jézus szent lakomáján. Minden bizonnyal ez Pál apostol sugallatára történt, aki ezt írja a római hívekhez intézett levelében:

„Vagy nem tudjátok, hogy akik Krisztus Jézusban megkeresztelkedtünk, az ő halálában keresztelkedtünk meg? A keresztségben ugyanis eltemetkeztünk vele együtt a halálba, hogy miként Krisztus az Atya dicsősége által feltámadt a halálból, úgy mi is az élet újdonságában járjunk.” (Róm 6.3-4)

Az ősegyházban a keresztség hit alapigazságaira oktató „jelöltek” még nem tartoztak az egyház közösségébe, de már nem tekintették őket pogányoknak sem. A katekumenátus általában három évig tartott. Mivel ebben az időben még igen erős volt a „titoktartási” fegyelem, a hitjelöltek csak a szentmise tanító részén, az igeszolgalaton, az ún. katekumenek liturgiáján vehettek csak részt. Ennek ellenére a IV. század elején már komoly kötelességeik voltak azoknak, akik Krisztus nyomába akartak lépni: a rendszeres templombajárás, az engedelmesség a közösség lelkipásztorának és a keresztséghez méltó életvitel.

A hitjelöltek, a katekumenek, a nagybőjt kezdetén jelentkeztek a keresztség felvételét közvetlenül előkészítő hitoktatásra, hogy azután a húsvéti virrasztás keretében részesítsék őket az ún. beavató szentségekben: a keresztségben, a bérmálásban és az Eucharisziában. Miután virágvasárnap végleg szakítottak a rosszal, a hit titkainak megismerése után, nagyszombat éjjelén alámerültek a keresztségben, hogy – Pál apostol tanítása szerint – meghalva a bűnnek, Krisztusban feltámadva, Krisztusba öltözködhessenek. Az Eucharisztia vételével a megkereszteltek a közösség teljes jogú tagjaivá váltak, s ettől fogva tudatosan vállalták az ezzel együtt járó kötelezettségeket is.

Nagytényi kis statisztika

Kereszteltek száma	15
ebből 7 év feletti	2
Bérmáltak száma	3
Elsőáldozók száma	14
Házasságkötések száma	4
Temetések száma	55

ÁLDOTT, BÉKÉS HÚSVÉTOT KÍVÁNUNK

MINDEN OLVASÓNKNAK!

A HÍRLEVÉL SZERKESZTŐI

Dsida Jenő: Vers egy ághoz

Tavasza borít virágba? Rág a fagy?
Fakóra perzsel július heve
vagy benned zsong az ősz gyümölcsleve?
Te élsz s az élő fának ága vagy.

Madár, ha száll rád, - bármi a neve
és földre hajtó súlya bármi nagy, -
meg nem zavar, nyugodtan várni hagy:
ugyis elröppen tudod eleve.

Te légy derűs példám, ha vakmerő
varjú telepszik rám és egyre fent ül,
míg szörnyű súlya földre teperő:

tudjam, hogy mégis elszáll s terhe mentül
alábbnyomott, annál több az erő,
mellyel alázott ágam visszalendül.

Örömhír

Az Új Emberben (2000.február 6) egy orvos-szociológus a következőket írta:

„... A hetvenes évektől kezdve megnövekedett azon kutatások száma, amelyek a vallásos emberek egészségi állapotát vizsgálják. A kutatások megállapítják, hogy az aktív vallásgyakorlók tovább élnek és egészségi állapotuk is kedvezőbb... A vallási közösségekbe tartozók körében így nemcsak a dohányzás vagy az alkoholfogyasztás alacsonyabb mértékű, vagy a táplálkozási és szexuális szokások „normálisabbak”, hanem a különböző betegségek, mint a tüdőrák és más daganatos megbetegedések, a depresszió vagy a magas vérnyomás előfordulása is ritkább...”

PIROSKA ÉS FARKAS

reggel szembetalálkoztak a vérző fejű Részeg Rudival.

- Szerencsétlen Rudi – mondta nagymama – nem ismer mértéket. Nem is olyan régen még büszkélkedett vele, hogy ő a viccmester a Búfelejítőben. Most meg már kidobja a kocsmáros, ha elitta a családi pótlékot. És a lelke is össze van törve, hiszen tudja, hogy rossz úton jár, de nem képes változtatni. Nem lehet, hogy ebben az országban mindnyájan ilyen Rudik vagyunk? – tette fel a kérdést halkan nagymama – Karácsony előtt megrészesülten járjuk a boltokat, nap mint nap sóvárogva nézzük a TV reklámjait, mértéktelenül hajszoljuk az újabbnál újabb autókat, extrákat.

- De hát nagymama, miért baj az, ha jóllakunk – kérdezte Piroska.

- Miért lenne rossz az, hogy neked több kazettám van, mint Rezsőkének – tette hozzá Farkas.

- Egyik sem baj – válaszolta nagymama – de talán nem nagy túlzás, ha azt mondom, hogy ha fele annyi matchboxod lenne Farkas, az is sok lenne. No és Te Piroska? Szinte mámoros vagy, ha a gyöngyeid között válogathatsz.

- Én azt hiszem, a szívvel-lelékkel élő emberek a boldogok, nem a habzsolók. Gondoljátok, hogy Szent Erzsébet szomorkodott azért, mert tudott olyan királynőről, akinek nagyobb vára, díszesebb hintója volt? Ő azt nézte, hogy a vár tövében mennyi a szegény, a beteg, akiknek adhat, akiken segíthet. Gondoljátok, hogy Teréz anya azon kesergett, hogy neki aztán igazán joga lenne nagyobb, szebb autóra?

- Biztosan megisméltük a Duna TV-ben a „Szerelem első hallásra” című filmet. Felemelő példát láthattok a másik emberrel való törődésről. És mennyien adják idejüket, energiájukat a Máltai Szeretetszolgálatnak!

- Jön a böjt. Egy kis önmegtartóztatás nemcsak a testet, a lelket is méregteleníti. Próbáljátok ki! Adjátok a pénteki tízórai almátokat Részeg Rezsőkének, és mondjatok el magatok egy Miatyánkot az alma ropogtatása helyett.

Farkasnak összefutott a nyál a szájában. Már az úton hazafelé irdatlan éhesnek érezte magát. Önkéntelenül is a konyha felé fordult, de visszafogta magát.

Na most még nincs nagyböjt, de készüljete rá – szolt mosolyogva nagymama, és elindult tálnai.

KE.

NAPTÁR

Virágvasárnap (Április 16.)	10. ⁰⁰ 17. ⁰⁰	Ünnepi mise körmenettel Passiójáték a templomban
Nagycsütörtök (Április 20.)	10. ⁰⁰ 18. ³⁰	Olajszentelési mise a budapesti Szent István bazilikában Szentmise az Eucharisztia alapításának emlékére templomunkban
Nagypéntek (Április 21.)	15. ⁰⁰ 18. ³⁰	Keresztút Krisztus szenvedésének ünneplése templomunkban
Nagyszombat (Április 22.)	9. ⁰⁰ -12. ⁰⁰ 12. ⁰⁰ -16. ⁰⁰	Szentsír-látogatás, csendes imádság Jézus sírjánál A templom zárva!
Húsvét vigíliája (Április 22. este)	20. ⁰⁰	Húsvétvasárnapi vigília szertartása, Krisztus feltámadásának ünneplése A körmenet után étel megáldás lesz!
Húsvétvasárnap (Április 23.)	10. ⁰⁰ , 18. ³⁰	Ünnepi miserend, de 8. ⁰⁰ -kor nincs szentmise!
Húsvéthétfő (Április 25-31.)	8. ⁰⁰ , 10. ⁰⁰	Ünnepi miserend, de este nincs szentmise!

A Hírlevelet kiadja : a nagytétényi római katolikus egyházközség . Szerkesztik az erre jelentkezők , írják az egyházközség tagjai, ezért akik a lapban bármit olvasni, látni szeretnének, valamit hirdetni, felajánlani, kérni óhajtanak , vagy bármilyen ötletük van a lappal kapcsolatban , azok a következő személyeket keressék :

Szeibert András (1225. Budapest, Batthyány u. 34. Tel : (1) 226-8699) ,

Koncz Endre (1225. Budapest, Tenkes utca 4/a. Tel: (1)226-1323) ,

Németh András (2440. Százhalombatta, Erkel Ferenc krt. 46. Tel : (23) 357-195).

A plébánia leveleszekrényébe is be lehet dobni híreket, üzeneteket .

A Hírlevél megfelelő mennyiségű anyag összegyűlte után, vagy alkalomhoz kapcsolódva jelenik meg .Az újság korábbi példányai a plébánián igényelhetők.

2 oldal (1 lap) előállítási költsége mintegy 15 Ft . A költségek fedezésére adományokat elfogadunk .